

καὶ μύσαττόμενοι, καὶ κατάραν τὴν οἴκη-
σιν τῶν πόλεων οἰόμενοι, καὶ καταρώμε-
νοί τινι, ἀναπνεῖτω κεχεσμένον ἀέρα λέ-
γουσιν· αὐτὰς δὲ τὰς πόλεις, ὡς τὸν εἰσ-
πνεόμενον ἀέρα μολυνέσας καὶ δυσώδη
ποιέσας, κοπρῶνας ὀνομάζουσιν. Οἷος δὲ
καὶ ὁ βίος τῶν ἀπογόνων τῶν κύρτων τῆ
Στράβωνος, (ἢ κίρτων, ὡς πάλαι τὸ υ πρὸ-
φέρετο, ὡς ἔοικε) τῶν μέχρι καὶ νῦν ἐν-
τὸς Τύχρεως καὶ Μεσογείων περιφερομέ-
νων· καὶ χειμῶνος μὲν, μέχρι τῆ περσι-
κῆ κόλπης καὶ τῶν παραμεσογείων κατιόν-
των· θέρος δὲ, μέχρι τῆ Ταύρου καὶ τῶν
Κανκασίων, μὰ Δίαγε, ἐκ ἀγρίως, ἐδ'
ἀπειροκάλως, ἐδ' εὐήδως ἀνιόντων, καὶ
δι ἀπλότητα καὶ καθαρότητα ἡδῶν, καὶ
εὐκολίαν βίης καὶ εἰλικρίνειαν ἐπαινεμένων!

Ἐσι μὲν ἔν καὶ τῆτο τεκμήριον τῆ τῆς
παλαιῆς σκύδας καὶ τῆς νῦν τατάρως ἐκ
τῶν αὐτῶν τόπων, τῶν ὡς φυτωρίων τῆ
ἀνδρωπίνης γένους δεωρητέων, ἐς τὰ δυτι-
κὰ τῆς Ἀσίας καὶ ἐς τὴν ἡμετέραν Ευρώ-

Η

πην ἀφικέσθαι· εἰ καὶ τις ἡμῖν ἀντιπρο-
τείνειν ἔχει ἐνταῦθα τὸν αὐτὸν τῆς μαν-
τικῆς τρόπον τῶν αἰένων, τῶν ἱερέων τῶι
πέραν τῆ Δένα ποταμῆ οἰκόντων πράωι
καὶ ἱλαρῶν σογῶν, καὶ τῶν γεδάτζων τῶι
ἱερέων τῶν κρασναγόρων (ἄμφω, οἷτε σο-
γαὶ καὶ οἱ κρασναγόροι, ταταρικά εἰσι
ἔδνη), καὶ τινων κατοίκων τῆς Ευρώπης.
Οἱ μὲν γὰρ αἰῆνοι ἐν πτυχαῖς χειρῶν, οἱ
δὲ γεδάτζοι ἐν σπίλοις καὶ διαφναῖς ἐψη-
δείσης ἢ ὀπτηδείσης ὠμοπλῆτης, ὡς περ
ἐν ἠνεωγότι βιβλίῳ ἀναγινώσκοντες, τὸ
μέλλον ἀποφοιβάξουσι. Τὰ αὐτὰ τινες κῆν
πολλοῖς μέρεσι τῆς Ευρώπης ποιῶσιν, ἀπα-
τῶντες ἢ ἀπατῶμενοι ἐκάτεροι· καὶ πάν-
τως ἐκ ἂν εἴποι τις ὅτι ἡ τοιαύδε μαντικὴ
τῶν εὐρωπαϊῶν ἐκεῖθεν ποτε ἀφίκετο. Εἰ
καὶ τις ἔτι τὴν πατριαρχικὴν πολιτείαν
καὶ τὴν ταύτης ἀπλότητα καὶ εὐκολίαν ἐπά-
γειν ἔχει ἐς ἰσχυροτέραν ἔνστασιν, κοινὰ
ταῦτα τῶν τῆ φύσει πλησιεσέρων οἰόμε-
νος, καθολικώτερον τὸ πρᾶγμα σκεπτό-
μενος, καὶ τοῖς ἐκ τῶν κόλπων τῆς φύ-

σεως, ὡς νεωστὶ προερχομένοις, τὰ αὐτὰ συμβαίνειν καὶ ἐννοήματα καὶ ἐννοήσεις ἀποφαινόμενος, ὅτι καὶ τὰ αὐτὰ αἰσθητὰ ἔσωθεν ὑπάρχει, καὶ αἱ αὐταὶ αἰσθήσεις καὶ τὰ αὐτὰ αἰσθήματα ἔσωθεν. Καὶ γὰρ καὶ ἔθιμα καὶ νόμους ἀράβων ὁρῶμεν, πατριαρχικῶς τὰ πλείστα καὶ κατὰ φυλαρχίας πολιτευομένων, τὰ αὐτὰ ἢ ὅμοια τοῖς σιαμαϊανοῖς τυγχάνοντα, ὁμοίως τοῖς ἄραβι καὶ αὐτοῖς τὰ πολλὰ πολιτευομένοις· καὶ ἔθιμα καὶ τὰ ἔθιμα καὶ τὰς νόμους τῶ ἐνὸς ἔθνους, ἀποφαίνειν τῶ ἑτέρου μιμήματα, πολὺ ἂν ἄλλήλων ἀπωκισμένων, καὶ μηδεμίαν ἐπιμιξίαν πρὸς ἀλλήλους ἐχόντων.

Οἱ σιαμαϊανοὶ γὰρ οἱ τὰ βόρεια τῆς Ἀσίας νεμόμενοι, καὶ ὡς πρὸς τὸ τῆς δρασκείας αὐτῶν δόγμα ἀπὸ τῶν αὐτοῖς ἱερέων ἔτις ὑπὸ τῶν ἀλλοδαπῶν ὀνομαζόμενοι, παντὸς ζῶντος καὶ ἐώλετος καὶ ἤδη ὀδωδότητος ἐσθίει, μᾶλλον δὲ καταβιβρώσκει· χοῖρος γεμὴν ἀπέχθει σιαμαϊκοῖς παιδόμενοι δόγμασιν. Ἐπι δὲ καὶ γυναῖκας δευ-

τεραῖα ἠγέμενοι δημιουργήματα, καὶ ἐναγῆ
καὶ βδελυρὰ πλάσματα νομίζοντες, ὁμο-
τραπέζους αὐτὰς, ἵνα μὴ μαινῶνται, ὡς
εὐαγεῖς αὐτοὶ, ἐκ ἀνέχονται· πίνειν τε καὶ
τρῶγειν ἀπὸ τῆ αὐτῆ ἄγγειοι μυσάττονται,
καὶ καθίζουσιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἑδρας ἀποτρο-
πιάζονται· εἰμὴ πρότερον ἱεροκαπδῖαις
τισὶ καὶ ἱερυδρῖαις τισὶ, καὶ ἑτέραις ἀγι-
σεῖαις, ἐς ἁγιασμόν καὶ καθαρμόν τῆ ἐνα-
γῆς καὶ ἀκαθάρτου χρήσαιντο. Νιμέτζοι,
ὡς ἑαυτὰς ὀνομάζουσιν οἱ τὰ πρὸς βορρῶν
καὶ ἕω τῆ Ἀρχαγγέλου νεμόμενοι, καὶ οἱ
τὰ βόρεια τῆ ὄρου Ουράλ κατοικῶντες μάν-
σοι, ἢ βογγῆλοι ὡς οἱ ἄλλοδαποὶ αὐτὰς
ὀνομάζουσιν, ἕς τινες ἀπογόνους τῶν ἕργων
ἢ ἕργων οἴονται, καὶ συγγενὲς ἔθνος μοαγ-
γύοροις, ἕδεν ἕτω μυσαρὸν ὡς λεγὼν
γυναῖκα καὶ ἐν ἐμμῆνοις οἴονται. Ἀλλ'
ἔβεοι, ἢ κατ' ἄλλοδαπὰς τεγγῆζοι, οἱ ἀνα-
μεταξὺ τῆ Λένα καὶ τῆ Ωκεανῆ οἰκῶντες,
ὡσπερ καὶ οἱ σογαὶ, ἔθνος ἤσυχον καὶ πο-
λυάνθρωπον, ἐκ διαμέτρου ἀντικείμενα
πράττεσι, παιδίς τεχθέντος· τηγανίζον-

τες γὰρ τὸ ὑπερον (1) ἢ ἄλλως πως εἰς ἐδω-
δὴν παρασκευάζοντες, μετὰ τῶν προση-
κόντων μόνων, ὡς ἐξαιρετόν τι ἔσθῃσι,
καὶ τοῖς τυχεῖσι μεταλαμβάνειν τέτθ ἐν
ἐπιτέτραπται. Οὗτοι καὶ φθειροφάγοι
εἰσὶ, καὶ ὁ Ηρόδοτος ἔ ψεύδεται. Ἐτι,
καθόλου, οἱ σιαμαῖανοὶ ὠνίας εἰς τεκνο-
ποιῖαν ἄγασσι τὰς γυναῖκας, ὡς καὶ οἱ πα-
λαιοὶ Δραῖκες ἐποίεν, ἀνάλογον τῷ κάλλει
τῆ σῶματος ἐκτιννύντες τοῖς ἐκδιδομένοις
τὸ τίμημα, ἢ τὸ εἰς ἀλλαγὴν ἐπιτήδειον

---

(1) Τὸ κοινῶς λεγόμενον ἄκλωθον. Τέτο τῆ μητρὸς
πε ἐμπέφυκεν, ὡς μικρὸς, παχὺς, ερογγύλος πλακῦς
ἢ ὡς μέγας παχὺς, εὐθέως ἐξηλωμένος μύκης, καὶ τῆ
αὐτῆ περιφερείᾳ ὁ βρεφοθύλαξ ἢ τὸ χορίον ἐφήρμοςαι,
καὶ τῷ ἐν τῷ χορίῳ νηχομένῳ ἐμβρύῳ διὰ τῆ ἐξ ἀρτη-
ρίας καὶ τῶν λοιπῶν ἀγγείων συγκειμένῃ μακρῆ ὀμ-
φαλοσχοίνῃ κοινωνεῖ. Τὰ δὲ ἀγγεῖα ταῦτα, ὀχετοὶ εἰσι,
δι ὧν τὰ ἀναγκαῖα, ὁ εἰς, τὸ θρεπτικὸν αἷμα, ἐκ τῆ
ὑτέρῃ εἰς τὸ ἔμβρυον εἰσρέουσι, καὶ τὰ μὴ ἀναγκαῖα
ἐκρέουσι· κυκλοφορία γὰρ τις ἐν τῷ ὑτέρῳ καὶ τῷ ἐμ-
βρύῳ ἑτεροία παντάπασι γίνεται. Τερον δὲ ὠνομάσθη,
καὶ δευτέρῳ ἔτι, ὁ πλακῦς ἕτος ἢ ὁ μύκης, ὡς μετὰ τὸ
βρέφος ὑπὸ τῆς μητρὸς ἐξωθύμενος· καὶ τῆς ἐξώσεως
δυσχεροῦς οὔσης, θάνατος συμβαίνει ἐνίοτε τῆ τικτέσθ.

προσφέροντες, ὡς περ ἵππον ἢ δάμαλιν ἢ ὄνον ἐμπορευόμενοι. Ἐπειδὴ δὲ ἀνωτέρω ἱερέων σιαμαῶν ἐμνήσθημεν, ἰδὲ ἐφεξῆς πῶς παρὰ τισι τῶν βορείων ἔθνων ὁ θεὸς ὀνομάζεται.

Παρὰ τοῖς νιμέτζοις - - νεμ.

Παρὰ τοῖς μάροις - - ιεμα.

Παρὰ τοῖς σούμοις - - ζεμαρ ἢ δορ.

Παρὰ τοῖς μορδβίνοις - - πας.

Παρὰ τοῖς εδμέρτοις - - ινμαρ ἢ ιλμα.

Παρὰ τοῖς μάνσοις - - τορομ, (φῶς).

Παρὰ τοῖς ἀσνάγοις - - ιννεν νομ, (ὑψιστος θεός).

Παρὰ τοῖς ἔβεοις - - μποα.

Παρὰ τοῖς μπεραῖταις - - τινγγι μπεργαμ, (θεὸς τῆ βρανῆ).

Παρὰ τοῖς τελεῖταις - - κεδαι.

Παρὰ τοῖς ἰτελμανοῖς - - κετκα.

Οἱ νιμέτζοι ὀνομάζουσι τὸν ἱερέα, ταδυμπ· οἱ ἔβεοι καὶ οἱ Μπεραῖται, σιαμάην· οἱ τελεῖται, γαμ. Ἰτελμανοὶ τὸ ἐπιχώριον ὄνομα τῶν καμτζατκιωτῶν ἐστίν.

Αλέξανδρος μακεδών.

Περὶ πεντεκαίδεκα ἐνιαυτὸς πρὸ τῆς δευτέρου ἡμίσεως τῆς τετάρτης πρὸ τῆς ἔτης ἡμῶν ἑκατονταετηρίδος, ἀφικνεῖται πέραν τῆς Ἰσροῦ ἕτερός τις κοσμοδυνάσης, δράσας νεανικῆ καὶ συνέσεως στρατηγικῆς ἐμπλεως νεανίας, ὁ μέγας Αλέξανδρος. Καταλαμβάνει ἐνταῦθα ἠκέσας οἱ ναῦς ἐκ Βυζαντίου. Συμφεύουσιν οἱ τριβαλλοὶ καὶ οἱ δρᾶκες ἐς τὴν Πεύκην νῆσον. Εμπίπλησι τὰς ναῦς τοξοτῶν καὶ ὀπλητῶν. Εμβαίνει. Επιπλεῖ τῇ νήσῳ. Αποτυγχάνει διὰ τὸ ἀπότομον τῆς νήσου καὶ διὰ τὸ ῥεῦμα. Απάγει τὰς ναῦς ἐντεῦθεν. Ορᾷ τὰς γέτας συνειλεγμένους ἐν τῇ ἀριστερᾷ ὄχθῃ ὡς ἀντισησομένους οἱ μετὰ μυρίων πεζῶν καὶ τετρακισχιλίων ἰππέων. Αποφαίνεται τὴν ἐπ' αὐτὸς διάβασιν. Επιβαίνει τῶν νεῶν αὐτός. Πληροῖ κάρφους τὰς διφθέρας ὑφ' αἷς ἐσκήνους. Συνάγει τὰ μονόξυλα δι' ὧν ἀλιεῖα, ἐπιμυξία καὶ λησεῖα τοῖς παρισυρίοις. Διαβαίνει ἔτω τὸν Ἰσρον,

μεδ' ἰσπέων μὲν ἐς χιλίας πεντακοσίους, πεζῶν δὲ ἐς τετρακισχιλίους. Προσέχει νυκτὸς ἢ λήιον ἦν σίτε βαδύ. Δανδάνει διὰ τῆτο. Προάγουσιν ὑπὸ ἔω ἐπὶ τὰ ἐκ ἐργάσιμα, αὐτὸς μὲν μετὰ τῶν ἰσπέων ἐν τῷ δεξιῷ κέρατι τυγχάνων, Νικάνωρ δὲ μετὰ τῆς φάλαγγος ἐν τῷ ἀρισερῷ. Θαναμάζουσιν οἱ γέται τὴν τόλμαν τῆ Αλεξάνδρου καὶ καταπλήττονται. Φοβῶνται τὴν σύγκλεισιν τῆς φάλαγγος. Καταφεύγουσιν ἐς τὴν πόλιν ἀπέχεσαν τῆ Ἰσρου, ὅσον παρασάγγην. Δείπνουσιν καὶ ταύτην, κακῶς τετειχισμένην. Αναλαμβάνουσιν ἐπὶ τῶν ἰσπεων, παῖδας, γυναῖκας, ὅσα δύνανται. Φεύγουσιν ὡς πορρωτάτω. Ασθενὲς τὸ βάρβαρον φύλον πρὸς συντεταγμένην φάλαγγα καὶ ὤπλισμένην καλῶς, ἀντιπαρατάττεσθαι. Αἰρεῖ τὴν πόλιν Αλέξανδρος. Θύει ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τῆ Ἰσρου Διὶ σωτῆρι καὶ Ηρακλεῖ καὶ αὐτῷ τῷ Ἰσρω, καὶ ἐπανάγει, τῆς αὐτῆς ἡμέρας, σώας ἅπαντας ἐς τὸ στρατόπεδον πέραν τῆ Ἰσρου.

Ἰδὲ καὶ ἃ λέγει ὁ Στράβων περὶ τῆς

ἐκστρατείας ταύτης. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ φι-
λίππυς κατὰ τὴν ἐπὶ Σόρμας τὴν ὑπὲρ τῆς
Αἰμυστρατείας, ἐμβαλὼν ἐς τριβαλλῆς (Σρα-
κικὸν ἔθνος) ὄρων μέχρι τῆς Ἰσθμοῦ καθήκου-
τας, καὶ τῆς ἐν αὐτῷ νήσου Πεύκης, τὰ
πέραν δὲ γέτας ἔχοντας, ἀφῆλθαι ἰλέγεται
μέχρι δεῦρο, καὶ ἐς μὲν τὴν νῆσον ἀποβῆ-
ναι μὴ δυνάμενον, σπᾶνει πλοίων· ἐκεῖσε
γὰρ καταφυγόντα τὸν τριβαλλῶν βασιλέα,
ἀντισχεῖν πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν, ἐς δὲ τὴν
γέτας διαβάντα ἐλεῖν τὴν αὐτῶν πόλιν, καὶ
ἀναστρέφαι διὰ ταχέων εἰς τὴν οἰκίαν, λα-
βόντα δῶρα παρὰ τῶν ἔθνῶν καὶ παρὰ τῆς
Σόρμας. Ταῦτα καὶ Στράβων φησὶ περὶ
τῆς ἐπὶ Ρεμνίαν ἐκστρατείας τῆς Ἀλεξάν-
δρου, πολλὰ μὲν φρονιμώτερα καὶ στρατη-
γικώτερα ἑτέρων πρὸ αὐτῆς τε καὶ μετ'
αὐτὸν πράξαντος, πολλὰ δὲ λησρομανικὸν
χαρακτῆρα ἐπιφάναντος, λεηλατήσαντος
καὶ κατασκάψαντος πόλιν ἀδῶσαν μηδὲν
αὐτὸν πεποιημένην. Βιάζεσθαι μὲν γὰρ
ἀνδρώπεις λησείας ἀπέχεσθαι, καὶ τὸ ἄρο-
τρον ἐναγκαλιζομένους, εἰρηνικώτερον πο-

λιτεύεσθαι, καὶ ταῖς τέχναις καὶ ἐπισή-
 μαις, ταῖς εὐεργετρίαις τῆ ἀνθρωπίνῃ γέ-
 νει ἐνασχολεῖσθαι, ὥσπερ οἱ κοσμοδυνά-
 ραι ἐποίουν Ῥωμαῖοι, τῇ μὲν μιᾷ χειρὶ, τὸ
 εἶρος, τῇ δ' ἑτέρᾳ, τὸ ἄροτρον φέροντες
 καὶ προσφέροντες τοῖς ἔθνεσι, καὶ πρὸ
 αὐτῶν αὐτὸς ἕτος ὁ μακεδὼν Ἀλέξανδρος,
 ὁ πλείους πόλεις κατασκευασάμενος ἢ ἀνα-
 σκευασάμενος, καλὸν καὶ ἀξιέπαινον· ὀπλο-
 φορῶντα δὲ οἰσρηθὼν καὶ ὡς μαινόμενον
 περιφέρεισθαι, ἕδεν ἕτερον ὑποταγῆς καὶ
 λεηλασίας ἐν νῶ ἔχοντα, καὶ καταδο-
 ρυβεῖν ἕτω καὶ κατασυγγέειν καὶ ἀνασα-
 τῆν τὸ πᾶν, ὡς τινὰς ἐν τοῖς ἡμετέροις
 χρόνοις, τοῖς φιλοσοφικοῖς λεγομένοις εἴ-
 δομεν, βάρβαρον καὶ ἀπάνθρωπον, καὶ
 ὡς ἐριννύες ἐκ τῆ ταρτάρου ἀναχθεῖσαι τῷ
 κόσμῳ, κοσμοκατάραι καὶ κοσμομάσι-
 γες αὐτόχρομα, οἱ τοιοῦτοι νομίζεσθαι
 ἄξιοι. Φαίνεται δὲ ἐκ τούτων, καὶ ἐπειδὴ
 μέλλειν ἐντὸς τῆ Ἰσρα ἐκ ἠβέλετο ὁ Ἀλέ-
 ξανδρος, ὅτι ἐ πόρρω τῆ νῦν Ρέν, ἢ μᾶλ-
 λον Ἰσμαῆλ ἢ λεηλατηθεῖσα καὶ κατασκα-

φείσα ἀδλία πόλις ἔκειτο, ἐφ' ἣν τὸ δοξομανῆς καὶ φιλοδόρυβον ἔσυρε τὸν μακεδόνα, τῶν διδασκαλιῶν τῆ φιλοσόφου διδασκάλα, τῆ ἑτεροίας πάντη πάντως ἐννοίας αὐτῷ δόξης ἐμπεπνευκότος, περιφρονήσαντα. Ἀλλὰ Δαρεῖος μὲν τίσιν πρόφασιν δοξομανίας ποιόμενος, διέβη τὸν Ἰσρον, Ἀλέξανδρος δὲ, ὑπερτερῶν Δαρεῖος, ψεύσασθαι ἔκ ἠδέλησε.

Τὰ μεσημβρινὰ τῆς Ρωμαῖας ὑπέπεσον μὲν ἔπειτα τῇ ἀρχηγεμονίᾳ τῶν βασιλέων τῆς Μακεδονίας, ἐτύγχανον δὲ ὑπὸ ἰδίων βασιλέων βασιλευόμενα. Ἀλλὰ γὰρ Ἀντίμαχος εἰς τῶν διαδόχων τῆ μεγάλης Ἀλεξάνδρου, βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας, τὸ κράτος αὐτῆ ἐν τοῖς μεσημβρινοῖς τῆς Ρωμαῖας κρατύναι, ἢ τὸ ἔθνος ὑποδελῶσαι ὄλως βυλόμενος, διαβαίνει μετὰ στρατιῆς τὸν Ἰσρον, τετάρτην ταύτην διάβασιν καὶ εἰσβολὴν, ἐνταῦθα ἐκ μεσημβρίας μνημονομένην, περὶ τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος τῆς τετάρτης ἑκατονταετηρίδος· ἀτὰρ ἡττάται μεγάλην ἡτταν καὶ ζωγρεῖται ὑπὸ

τῶν γετῶν. Δρομυχαΐτης δὲ ὁ τῷ ὄντι μέ-
 γας βασιλεὺς τῶν γετῶν, παιδεῦσαι καὶ θα-
 νατῶσαι αὐτὸν εἰκὸς, ὡς λησὴν καὶ κακο-
 ποιὸν ἄνδρα, καὶ τὰς γείτονας ἡρεμεῖν μὴ
 ἔῶντα, καὶ ταραχοποιὸν καὶ ἐπικίνδυνον,
 μηδὲν αὐτὸν ποιήσας, ἀλλ' ἢ δείξας τὴν πε-
 νίαν αὐτῆ καὶ τῆ ἔδνης, καὶ τὴν αὐτάρ-
 κειαν, καὶ εἰπὼν τοῖς τοιούτοις μὴ πολεμί-
 οῖς ἀλλὰ φίλοις χρῆσθαι, φιλοσοφικὰς ἔτω
 παραινέσεις ὁ ἀπαιδευτός τῷ πεπαιδευμέ-
 νῳ διδάς, ξενίσας τε αὐτὸν καὶ σπείσάμε-
 νος πρὸς αὐτὸν φιλίαν, ἀπέλυσεν. Οὕτω
 μὲν ἔν, ὁ σκαιὸς μὲν καὶ ἄγριος, ἀσικότη-
 τος δὲ καὶ ἡμερότητος ἔμπλεως γαίτης, τὸν
 ἀσικὸν μὲν καὶ ἡμερον, σκαιότητα δὲ καὶ
 ἀγριότητα πνέοντα ἔλληνα, τὸν κακὸν ξέ-
 νον κάλλιπα ἐφιλοξένησε, λόγους τε εἰπὼν
 καὶ πράξεις· πράξας, τῷ ὄντι ἀξιόλογα καὶ
 ἀξιομνημόνευτα· ἐκ τέτων γὰρ δήλα γί-
 νονται τὰ γενναῖα καὶ μεγάλα καὶ βασιλο-
 πρεπῆ φρονήματα τῆ Δρομυχαΐτε, ὃν οἱ
 διεφθαρμένοι Ἕλληνας ἰνόμαζον βάρβαρον·
 παρ' ἡμῶν δὲ ὁ τῆς ἀρετῆς αὐτῆ καὶ τῆς

μεγαληργίας αὐτῷ ὀφείλεται καὶ ἀποδίδο-
ται ἔπαινος.

Πενίαν δὲ ἀκόνοντας ἐνταῦθα, τὴν δο-
κῆσαν καὶ μὴ ἔσαν, τὴν προληπτικὴν καὶ
ἐπραγματικὴν ἡγητέον, τὴν λιτότητα καὶ
ἐτρύφήν, τὴν φιλοσοφικὴν αὐτάρκειαν νο-
μισέον, ἀλλ' ἐχὶ τὴν ὄντως ἔσαν πενίαν,
τὴν νωδρότητος ἢ τυραννίας ἀποτελεσμα.
Οἱ γέται εὐπορίαν εἶχον, ὥσπερ καὶ νῦν οἱ
ῥεμῆνοι, κτηνῶν, ἰχθύων, σίτου καὶ πάν-
των τῶν πρὸς τὸ ζῆν ὑπολοίπων ἀναγκαίων,
καὶ τῷ ὄντι πλείσιοι ἦσαν, καὶ τῶν ἐλλήρων
πολὺ πλεσιώτεροι, καὶ ἑτέροις τῶν σφετέ-
ρων καλῶν, ὥσπερ καὶ νῦν οἱ ῥεμῆνοι, με-
τεδίδοσαν. Σῖτος γὰρ πολὺς, καὶ ταρίχη
καὶ ἄλλα ἐδώδιμα καὶ τὸ πάλαι τοῖς ἐκτὸς
τῆ δρακικῆ βοσπόρου ἐκομίζοντο. Ἀλλ'
ἐχ' ἔτως ὁ πολὺς ἄνθρωπος δοξάζει, εὐτυ-
χίαν ἑαυτῷ, διὰ δυσυχίαν, ἑτεροίαν τινὰ
πάντη φανταζόμενος, οἱ μὲν, ὑπὸ ματαιο-
φροσύνης, οἷδὲ, ὡς ὁ χρηστὸς ἡμῶν Δρο-
μυχαίτης, ὑπὸ ἀπλοτητος.

Παραδήσομεν δὲ ἐνταῦθα, καὶ ἃ ἡμῖν

Δρομικάιτε καὶ Λυσιμάχε μνησθεῖσιν, ἐν
νῶ ἐγένετο. Πρὸ δέκα ἐνιαυτῶν περὶ τε,
συφορβὸς ῥεμῆνος, ἐν Αρδὲλ πέραν τῆ
Πελεγρῶδ, περὶ τὴν Δέβαν, τὸς σὺς ἐπὶ
ὔδατι ἐλαύνων, ἐς ῥίζαν ῥάχεως, ἐφ' ἧς
ἐρείπια παλαιῶ φρερὶς ἦν, ἀφίκετο. Εν-
ταῦθα παρὰ τὴν πηγὴν ὁ συφορβὸς χρυ-
σίων ὄρᾳ πλῆθος, ἄνωθεν ποδεν, ὡς περ
ἐξ ἑτέρας πηγῆς, καταρρέοντων καὶ κατερ-
χομένων. Βλέπει ἔπειτα ὅτι ἡ πηγὴ τῶν κα-
τακεχυμένων χρυσίων ἐν τοῖς ἐρειπίοις ἦν
τῆ τόπιε πάντως παρασυρέντος καὶ τῆ Δη-
σαυρῆ διαρῥαγέντος διὰ τὸ πολυχρόνιον.
Δεύτερος κοινωνὸς γίνεται τῆ εὐρέματος ὁ
ιερεὺς καὶ πνευματικὸς πατήρ τῆ συφορ-
βῆ. Τρίτη ἡ κώμη πᾶσα καὶ πολλοὶ πλη-
σιόχωροι. Ἀλλ' ἀγροῖκοι ἄνθρωποι καὶ
ἀπλοῖ κωμῆται ὄντες, ὀλίγον ἀπώναντο,
ἀνταλλαττόμενοι τὰ χρυσία, τὰ τρεῖς τοσά-
κις ἔλκοντα, ὅσον τὰ τῆς Ολλάνδας χρυσία,
ὀλίγη δι' ἄγνοϊαν, ἑλληνικὰ ὄντα· πολλοὶ
δὲ ἔμποροι καὶ κάτοικοι κωμοπόλεων, ὧν
χρηματισμὸς καὶ καπηλεία ὀβίος, πολλὰ

ἐκ τέτων συλλέξαντες, τάχιστα ἐκ θητικῶν καὶ μικρὰ πρατόντων, πλέσιοι καὶ μεγάλα πράττοντες ἐγένοντο. Ἐξ μῆρες παρηλθον, καὶ τὸ εὖρεμα, ἐν ὑποψία μὲν ἦν πολλοῖς, δημοσίᾳ δὲ δῆλον ἐκ ἐγένετο. Τέλος, μανθάνει ἢ αὐλή, καὶ ὁ ἱερεὺς ἀρνέμενος ἐν εἰρκτῇ τίθεται, καὶ μῆνας ὅλως ἐκεῖ ἐπιμένει, τὸν κεκουμμένον θησαυρὸν ποιῆσαι ἐκδήλον μὴ βελόμενος. Κατασοφίζεται μετὰ ἐνιαυτὸν ἓνα καὶ ἡμισυ, καὶ ἡ διοίκησις μυριάδων χρυσίων ἐγκρατῆς γίνεται, ἐτήσιον τῷ ἱερεῖ, τρεῖς χιλιάδας ἀργυρίων, χορηγήσασα. Οὐκ ἐλάσσω δὲ τέτων, πρὶν ἢ μαθεῖν τὴν διοίκησιν τὸ πρᾶγμα, ἐν τῇ χώρᾳ διασκεδάννυνται. Ἐιχον δὲ τὰ χρυσία γράμματα ἑλληνικὰ, τὸν βασιλέα Δυσίμαχον, ἐφ' ᾧ ἐκόπησαν, δυνύντα. Μήποτε ταῦτα τὰ χρυσία ὁ θησαυρὸς ἦν τῷ ζωγρηθέντος Δυσιμάχου, κρυβείς ὑπὸ τῷ Δρομυχαίτῃ ἐν τῷ φρερίῳ, καὶ ἀγνοηθεῖς ἔπειτα διὰ τὰς πολλὰς τῷ κόσμῳ συμβαινέσας μεταβολάς;

Μετὰ δὲ ταῦτα ὑπὸ μικρῶν βασιλέων,

ὡς ἔοικεν, ἡ χώρα διωκεῖτο, οἱ πολεμῦντες ἀλλήλοις ἐκ ἔπαυον, ἄχρις δὲ Βοιρεβίσας γέτης, περὶ τὰ τεσσαράκοντα ἔτη πρὸ Χριστοῦ, ὑποτάξας τὴν ἄλλαν βίαν, μίαν ἐκ πολλῶν ἀρχῆν συνεσῆσατο. Τῶν δὲ γειτῶν, φησὶν ὁ Στράβων, τὰ παλαιὰ μὲν ἀφείσθω (ὦ φίλε Στράβων οἶον σερεῖς ἡμᾶς ἀφείεις!)· τὰ δ' εἰς ἡμᾶς ἤδη τοιαῦτα ὑπῆρξαν (1). Βοιρεβίσας ἀνὴρ γέτης ἐπιστὰς ἐπὶ τὴν τῆς Ἑθνης ἐπιστάσιαν, ἀνέλαβε κεκακωμένους τὴν ἀνδρώπην ὑπὸ συχνῶν πολέμων, καὶ τοσούτον ἐπῆρεν ἐν ἀσκήσει καὶ νήψει καὶ τῷ προσέχειν τοῖς πράγμασιν, ὥστε, ὀλίγων ἐτῶν, μεγάλην ἀρχὴν κατεσῆσατο, καὶ τῶν ὁμόρων τὴν πλείους ὑπέταξε τοῖς γέταις.

---

(1) Πάντως ὡς μνησθῆναι ἐν τῇ συγγραφῇ οἱ Ἴσορία κεινημένοι, τὰ παλαιὰ τῶν γειτῶν ἀφίησιν ἐνταῦθα ὁ Στράβων. Ε, ἐ, φίλε, οἶον ἡμᾶς ὁ χρόνος ἐσέρησε, μᾶλλον δὲ, ἡ, λοιμὴ δίκην, ἐνσκήψασα τῷ ἑλληνικῷ ἔθνει ἀδράνεια, ἀμυσία, ἀφιλοκαλία, σκαιότης, ληθαργία, ἀναλγησία, μικροφροσύνη, μικροφιλοτιμία, σενολεσχία! Ἡ συγγραφῆσα Ἴσορία παρὰ τῷ Στράβωνος πάντως ἦν ἂν ἡμῖν σωζομένη, ἐν τῶν πολυτιμῶν τῆς ἀρχαιότητος λείψανον.

Ἦδη δὲ καὶ ῥωμαίοις φοβερὸς ἦν διαβαίνων ἀδεῶς τὸν Ἰσρον, καὶ τὴν Θράκην λεηλατῶν μέχρι Μακεδονίας καὶ Ἰλλυρίδος, τῆς τε κελτῆς τῆς ἀναμεμυγμένης τοῖς Δραξι καὶ τοῖς Ἰλλυριοῖς, ἐξεπόρδησε· βοῖς δὲ καὶ ἄρθην ἠφάνισε τῆς ὑπὸ Κρίτασίρω, καὶ ταυρίσκας. Πρὸς δὲ τὴν εὐπορίαν τῆς ἔδνης, συνανταγωνιστὴν ἔσχε Δεκένεον ἄνδρα γόητα καὶ πεπλανημένον κατὰ τὴν Αἴγυπτον, καὶ προσημασίας ἐκμεμαθηκότα τινὰς, διῶν ὑπεκρίνατο τὰ θεῖα, καὶ δι' ὀλίγα καδίστατο θεός, καδύπερ ἔφημεν περὶ τῆς Ζαμόλξεως διηγέμενοι (τῆ παρὰ τοῖς πέραν τῆς Ἰσρο γέταις). Τῆς δ' εὐπειθείας σημεῖον· ἐπείσθησαν γὰρ ἐκκόψαι τὴν ἄμπελον καὶ ζῆν οἶνε χωρίς.

Ὁ μὲν ἔν Βοιρεβίσας ἔφθη καταλυθεῖς, ἐπανασάντων αὐτῷ τινῶν, πρὶν ἢ ῥωμαίους σεῖλαι στρατιάν. Καῖσαρ γὰρ ὁ θεός στρατεύειν ἐπ' αὐτὸν παρεσκευάζετο. Οἱ δὲ δεξάμενοι τὴν ἀρχὴν εἰς πλείω μέρη διέεστησαν. Καὶ δὴ καὶ νῦν ἠνίκα ἔπεμψεν ἐπ' αὐτῆς στρατιάν ὁ σεβαστός Καῖσαρ, εἰς πέντε

μυριάδας, τότε δὲ εἰς τέσσαρας διεσῶτες ἐτύγγανον. Οἱ μὲν ἔν τοιῶτοι μερισμοὶ πρόσκαιροι καὶ ἄλλοτε ἄλλοι. Γέγονε δὲ καὶ ἄλλος τῆς χώρας μερισμὸς συμμένων ἐκ παλαιῶ· τὲς μὲν γὰρ δακῆς προσαγορευέσσι, τὲς δὲ, γέτις· γέτας μὲν τὲς πρὸς τὸν Πόντον κεκλιμένους καὶ πρὸς τὴν ἕω· δακῆς δὲ τὲς πρὸς τὰ ἐναντία καὶ πρὸς τὰς τὴν Ἰσρο πηγὰς, ἕς οἶμαι δαυῆς καλεῖσθαι τὸ παλαιὸν, ἅφ' ἧ καὶ παρὰ τοῖς ἄττικοῖς ἐπεπόλασε τὰ τῶν οἰκετῶν ὀνόματα, γέται καὶ δαυοί· τῆτο γὰρ πιθανότερον ἢ ἀπὸ τῶν σκυθῶν, ἕς καλῆσι δάας· πόρρω γὰρ ἐκεῖνοι περὶ τὴν Υρκανίαν, καὶ ἐκ εἰκὸς ἐκεῖθεν κομίζεσθαι ἀνδράποδα ἐς τὴν Ἀττικὴν, ἅπερ ἐκάλεον ὁμωνύμως τοῖς ἔδρεσιν, ἐξ ὧν ἐκομίζοντο, ἢ τοῖς ἐπιπολάζουσιν ἐκεῖ ὀνόμασιν.

Ἐπὶ τοσῶτον ἔν τὸ ἔδρος ἐξαρθὲν, ἐταπεινώθη τέλος ὑπὸ τῶν Σάσεων καὶ τῶν Ῥωμαίων. Καὶ ἐφ' ἡμῶν γέν Αἰλιος Κάτος μετόπισεν, ἐκ τῆς πέραν τῆ Ἰσρο, πέντε μυριάδας σώματα παρὰ τῶν γετῶν, ὁμο-

γλώττε τοῖς δραξίν ἔθνεσ, ἐς τὴν Θράκην,
καὶ νῦν οἰκῆσιν αὐτόθι μυσοὶ καλέμενοι.
Ρεῖ δὲ διὰ τῶν γετῶν εἰς τὸν Δανέβιον Μά-
ρισσος ποταμὸς, ᾧ τὰς παρασκευὰς ἐκό-
μιζον οἱ ῥωμαῖοι τὰς πρὸς τὸν πόλεμον.
Τὰ γὰρ τῆ ποταμῆ ὑπὲρ τὴς καταρράκτας
Δανέβιον προσηγόρευον, ἃ μάλισα διὰ
τῶν δακῶν φέρεται· τὰ κάτω δὲ, μέχρι τῆ
Πόντε, τὰ περὶ τὴς γέτας, καλῶσιν Ἰσρον.
Ομόγλωττοι δὲ εἰσιν οἱ γέται τοῖς δακοῖς,
καὶ οἱ γέται γνωρίζονται μᾶλλον παρὰ τοῖς
Ἕλλησι, διὰ τὸ συνεχεῖς τὰς μετανασάσεις
ἐφ' ἐκότερα τῆ Ἰσροσ πεποιεῖσθαι, καὶ τοῖς
δραξὶ καὶ τοῖς μυσοῖς ἀναμεμίχθαι. Καὶ
τῶν τριβαλλῶν δὲ ἔθνος δρακικὸν, τὸ αὐτὸ
πέπονθε τέτοις· μετανασάσεις γὰρ γίνον-
ται τῶν πλησιοχώρων ἐπὶ τὴς ἁσθενεσέρους.
Αὐξηθέντες ἔν ἐπὶ πλείστον, οἷτε γέται,
οἷτε δακοὶ, ὅσπε καὶ εἴκοσι μυριάδας ἐκπέ-
μπειν στρατιάς, νῦν ὅσον εἰς δύο μυριάδας
τυνεσαλμένοι τυγχάνουσι· καὶ ἐγγὺς μὲν
ἴκασι τῆ ὑπακείν ῥωμαίοις, ἔπω δ' εἰσὶν
ἰποχείριοι διὰ τὰς ἐκ τῶν γερμανῶν ἐλπί-

δας, πολεμίων ὄντων ῥωμαίοις. Ἰδὲ δὲ
ἂ καὶ Δίων Κάσιος περὶ αὐτῶν λέγει. Δα-
κοὶ δὲ ἐπ' ἀμφοτέρω τῷ Ἰσθμῷ νέμονται, ἀλλ'
οἱ μὲν ἐπὶ τὰδε αὐτῷ καὶ πρὸς τῇ Τριβαλ-
λικῇ οἰκῶντες, ἕς τε τὸν τῆς Μυσίας νομὸν
τελευσι, καὶ μυσοὶ, πλὴν παρὰ τοῖς πάντε
ἐπιχωρίοις, ὀνομάζονται· οἱ δ' ἐπέκεινα,
δακοὶ κέκληνται, εἴτε δὴ γέται τινὲς, εἴτε
καὶ Δρακες τῷ δακικῷ γένει, τῷ τὴν Ροδό-
πην ποτὲ ἐνοικήσαντος, ὄντες. Οὗτοι ἔν
οἱ δακοὶ ἐπρεσβεύσαντο πρὸ τῷ χρόνῳ τότε
πρὸς τὸν Καίσαρα, ἔπειτα καὶ πρὸς τὸν
Αὐτόνιον.

Μετὰ τὸν Βοιρεβίξαν ἔν ἐταπεινώσει
πολὺ τὸ ἔθνος, καὶ διηρέθη εἰς πολλὰς ἀρ-
χάς, ὡς καὶ πρότερον. Τῷτο δὲ συμβαίνει
πολλάκις μετὰ τὸν θάνατον νήφοντός τι-
νος ἡγεμόνος καὶ δρασικῷ καὶ αὐστηρῷ, μά-
λιστα δὲ δεσπότης καὶ κατακτῆτορος· ἔ γάρ
τῇ τῶν πολλῶν σοφίᾳ, ὡς τὰ πολλὰ, ἴνα
μὴ τὰ πάντα εἴπωμεν, τὰ ἔθνη ἄγονται,
ἴνα καὶ διαρκέστεραι καὶ πολυχρονιώτεροι αἱ
δυνάμεις αὐτῶν τυγχάνωσιν, ἀλλὰ τῇ ἐνδο-